

Čermin, Jan

Ivan Foletti

In: Fasora, Lukáš; Čermin, Jan; Čerminová, Jana; Hanuš, Jiří; Málíková, Michaela. *Sto tváří, sto příběhů : vybrané osobnosti v dějinách Filozofické fakulty Masarykovy univerzity*. Vydání první Masarykova univerzita, 2020, pp. 443-445

ISBN 978-80-210-9382-9; ISBN 978-80-210-9605-9 (online ; pdf)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/143169>

Access Date: 27. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Ivan Foletti

Národnost: česká, švýcarská

Datum narození: 17. listopadu 1980

Místo narození: Praha

Sociální zařazení: Ivan Foletti má velmi pestré kořeny. Jeho dědeček se narodil v Rusku, babička v Bělehradu a oba se později přestěhovali do Prahy. Jeho matka je tedy Češka, otec je Švýcar. Oba rodiče jsou herci a v současnosti provozují kočovnou hereckou společnost. V době, kdy bylo Ivanu Folettimu jedenáct let, přestěhovali se za prací do Švýcarska. Natrvalo se Foletti do České republiky vrátil až po doktorském studiu. Je ženatý s historičkou a slavistkou Karolínou Foletti. Má dobrodružnou povahu a často se vydává se na různá pěší putování nejen po Evropě. Nevlastní mobilní telefon a nepoužívá sociální sítě.

Akademické působení

Základní školu absolvoval částečně v Praze. Už během školní docházky našel zalíbení v historii, a to zejména prostřednictvím knih Aloise Jiráska. Ve Švýcarsku navštěvoval lyceum v Locarnu. Při studiu jej výrazně ovlivnil jeho profesor italštiny a dějin umění Claudio Guarda.

Poté začal na univerzitě v Lausanne studovat slavistiku, italskou literaturu a filologii a dějiny a teorii výtvarného umění. V posledním roce studia měl možnost vycestovat do Říma a závěrečnou práci na téma *Prima dell'Etimasia. L'iconografia del trono vuoto dal IV al IX secolo (O obrazech a smyslu prázdných trůnů od 4. stol do 9. stol. ve výtvarném umění)* dokončit zde. Již během studia pracoval jako assistant-étudiant a od roku 2005 vedl semináře o středověkém umění.

Během prvního roku doktorského studia působil na Moskevské státní humanitní univerzitě M. A. Šolochova. Posléze se vrátil do Lausanne, kde pracoval na své doktorské práci *Da Bisanzio alla Santa Russia: Nikodim Kondakov (1844-1925) e la nascita della storia dell'arte in Russia: con la traduzione del primo volume dell' „Iconografia Bogomateri“*, již dokončil v roce 2010. Práce pojednává o Nikodimu Kondakovovi a její součástí tvoří překlad Kondakovovy práce *Iconografie Matky Boží*. Školitelkou mu byla profesorka Serena Romano, odbornice na malířství Itálie 11.-14. stol.

V roce 2011 se zúčastnil se konkurzu na pozici odborného asistenta v Seminári dějin umění FF MU, který vyhrál, a na zkrácený úvazek zde začal pracovat. Působil zároveň na univerzitě v Lausanne, a to až do února 2017. V této době se rozšířil svůj badatelský zájem na byzantské umění a publikoval práci *Da Bisanzio alla Santa Russia* (2011).

Pomyslný zlom v jeho kariéře přišel v roce 2013, kdy spolu se svými doktorandy založil na filozofické fakultě v Brně Centrum raně středověkých studií. Ve spolupráci s univerzitou v Lausanne, ÚDU AV ČR a MU vznikl časopis *Convivium*, který se postupně stal mezinárodně známým periodikem, v němž publikují přední odborníci dějin umění. V rámci předmětů na fakultě také Foletti realizoval množství exkurzí a výjezdních seminářů. Tyto aktivity pomyslně vyvrcholily projektem *Stěhovaví historici umění*, který se uskutečnil v roce 2017 a během

něž strávil Foletti se svými studenty celý jarní semestr putováním po Francii. Tato neortodoxní metoda výuky a zároveň propagace a popularizace oboru byla oceněna Cenou děkana a medailí MŠMT. Projektu se také dostalo velkému ohlasu v médiích.

V roce 2015 se Foletti habilitoval prací *Le porte lignee di Santa Sabina. La zona liminare del narteca e l'iniziazione Cristiana*. Zpracovává téma dřevěných dveří v kostele svaté Sabiny, které sloužily k oddělení prostoru katechumenů čekajících na křest od lidu v kostele. Absolvoval řadu zahraničních stáží a vyžádaných přednášek na univerzitách v Itálii, Švýcarsku, Francii, Anglii, Německu či USA.

Na filozofické fakultě v Brně přednáší dějiny umění středověku a také historiografii dějin umění. Ve své vlastní výzkumné činnosti se zabývá uměním a liturgií raného středověku, byzantským uměním, pozdně antickým Římem, Milánem a Lombardií, uměním kočovných národů a také poutními cestami v Galii 11.–13. stol. Kromě Centra raně středověkých studií je od roku 2016 vedoucím Knihovny Hanse Beltinga. Současně také velmi akcentuje pedagogickou a popularizační činnost vědy. Do svých projektů neváhá zapojit studenty napříč všemi stupni studia.

Ocenění vědeckou komunitou

V září roku 2011 byl obdržel za svou disertační práci Cenou Filozofické fakulty Univerzity Lausanne. Je také držitelem ceny Bourse Société Académique Vaudoise za výjimečný vědecký počín, Ceny Josefa Krásky pro mladé badatele v oboru dějin umění a medaile MŠMT za výjimečnou pedagogickou činnost. Od roku 2012 je členem Association Suisse des études byzantines. Dále se také angažuje v Société française d'archéologie a v roce 2017 byl zvolen členem International Center of Medieval Art (ICMA). Založil a do dnešní doby vede Centrum raně středověkých studií na FF MU. Je spoluzakladatelem a šéfredaktorem mezinárodního odborného časopisu *Convivium*, členem redakční rady *Bulletinu Národní galerie* a spravuje několik edičních řad.

Profesní působení a veřejná činnost

Od roku 2000 pracoval několik let vždy v létě v komunitách Archy Jeana Vaniera pro osoby s fyzickým a mentálním postižením (v římské komunitě Il Chicco prožil celý rok). Přestože sám není aktivní na sociálních sítích, jeho projekty vyvolávají veřejný zájem a jsou prezentovány prostřednictvím přednášek, filmů na YouTube nebo knih (například *Zápisky z cest*). Jeho přednášky mají u veřejnosti velký ohlas. Pravidelně přednáší na univerzitě třetího věku. Otevřeně se angažuje ve společenských otázkách a do budoucna připravuje projekt zaměřený na potenciál migrace.

Evaluace

Mezinárodně uznávaný historik umění. Vedoucí Centra raně středověkých studií a výrazná tvář Filozofické fakulty MU.

Ohlasy

V rámci výuky pravidelně přivádí studenty do terénu na dobrodružné exkurze, při nichž teprve vzniká to pravé nadšení pro dějiny umění. Ploty či zamčené brány k památkám pro něj nejsou překážkou, nebojí se improvizovat a vynaložit nemálo energie, aby přesvědčil místní autority k zpřístupnění míst, kam se běžný návštěvník nikdy nepodívá. Jeho zaujetí i nasazení jsou nakažlivá, stejně jako přirozené stírání hierarchického odstupu mezi profesorem a žáky. Při diskusích a prezentacích, které jsou nedílnou součástí jeho výuky, se studenti i vyučující stávají učiteli sobě navzájem. \ [studenti Ivana Folettiho](#)

Ivan Foletti, to je esence čiré energie, lidské, učitelské i pedagogické. Mohl bych dlouze mluvit o jeho odborných znalostech, publikacích, vědeckých projektech či bytostně internacionálním zakotvení jeho práce. To nepochybně představuje zásadní přínos pro utváření aktuálního obrazu a činnosti semináře dějin umění. Za nemalší vklad Ivana Folettiho ovšem považuji i to, jakým způsob obohatil zdejší prostředí neslábnoucím a nakažlivým entuziasmem, nakažlivým pro studenty i jeho kolegy.

\ [Ondřej Jakubec](#)

Prameny a literatura

Foletti. *Jsme první blázni, kteří ušli 1 500 kilometrů. Evropa se k nám chovala neuvěřitelně štědře* [televizní pořad]. DTV, 25. 8. 2017. Dostupné z: <<https://video.aktualne.cz/dtv/foletti-jsme-prvni-blazni-kteri-usli-1500-kilometru-evropa-s/r-a121469a89711e7867b002590604f2e/>>.

Ivan Foletti [online]. [cit. 19. června 2018]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/auth/osoba/115455#skolitel>>.

Osobní rozhovor s Ivanem Folettim (19. června 2018).

POVOLNÝ, David. *Foletti: Když přijdeme o minulost, ztratíme sami sebe* [online]. [cit. 19. června 2018]. Dostupné z: <<https://www.online.muni.cz/udalosti/10638-kdyz-prijdeme-o-minulost-ztratime-sami-sebe>>.